

Només volia viure

Aquesta ressenya es podia haver titulat alternativament *T'agrada Petrarca?*, *Història dels Miracles*, *Déu, quant de dolor* o *El monstre del Paradís*, de tan ric, divers, ple i suggeridor que és el nou llibre de Jaume Cabré, *Quan arriba la penombra*, un recull de narracions, una sèrie única de tretze relats, posats en solfa amorosament entre el 2012 i el 2016, després del clamorós èxit nacional i interna-

cional de la novel·la *Jo confesso* (2011) a tots els nivells, un èxit del qual l'autor s'ha restablert completament, que no és poca cosa!, per reprendre la bona marxa de la seva obra sense el *defalliment* al·ludit al conte *Les mans de Mauk*.

Quan arriba la penombra no és una obra menor per sortir del pas. És el fruit conscient del mestratge literari de Cabré i encaixa perfectament amb el tot orgànic,

d'exquisida filigrana arquitectònica que és la seva producció general. Justament, part del plaer de la lectura deriva del joc inter i intratextual d'endevinar els profunds lligams que uneixen les tretze peces entre si i amb la resta de l'obra. De fet, tot el llibre es dreça sobre un punt de tensió deliciós entre la unitat closa i perfecta i la diversitat oberta, sense cap baula fluixa, sense cap moment de decaïment.

Jaume Cabré sempre ha sentit un gran respecte pel conte i el present aplec és una meravellosa exploració de totes les possibilitats artístiques i expressives d'aquest gènere independent i consolidat, massa sovint maltractat com a marginal per la crítica, els estudiosos i l'acadèmia. Cabré posa el seu geni al servei del conte per assolir excel·lents resultats en tots els aspectes formals com ara la concentració textual, l'estructura, l'argument, el ritme narratiu, el punt de vista, els personatges, el temps, la varietat tonal, la llengua, l'estil...

Amb subtileza i determinació, Cabré sotmet les dues finalitats de tota creació segons Aristòtil –entreteniment i coneixement– a un gran enfrontament, un gran joc de pressions i distorsions que fa que els lectors hagin d'intervenir activament per anar més enllà de les aparences amables, juganeres o iròniques per degustar el moll de l'os de la soterrada ambició temàtica. *Quan arriba la penombra* és un llibre madur, exigent, implacable, dur, crític, clarivident, intel·ligent, savi, astut, enginyós, substanciós, humà, apassionat, vital, tendre, divertit, enjogassat, moral, culturalista, autoreferencial, fi i bell.

Els lectors mandrosos o epidèrmics faran bé d'abstenir-s'hi i els lectors disposats, preparats i amants del risc ja es poden fregar les mans. Poca broma amb el retorn literari de Cabré, armat fins a les dents. *

Jaume Cabré
ha publicat un recull
de tretze contes
ELISABETH MAGRE

QUAN ARRIBA LA PENOMBRA
Jaume Cabré

Editorial: Proa
Barcelona, 2017
Pàgines: 288
Preu: 20 euros

Strout és una novel·lista nord-americana / ARXIU

parla també del seu passat –la infantesa de nena ben pobra–, del present narratiu –l'estada a l'hospital– i d'un futur que quan el llegim ja és passat i que se centra en les dues filles i en el fracàs del matrimoni de Lucy. Potser no calia allargar-ho tant. Tant se val. Tot això és el pretext. Però, com que Sarah Payne ha llegit aquells esbossos, copio el que en diu a Lucy: “És una història que parla d'amor, tu ja ho saps. És la història d'un home que ha viscut torturat cada dia de la seva vida per coses que va fer durant la guerra. És la història d'una dona que li va fer costat, perquè és el que feien la majoria de les dones d'aquella generació, i que un dia va a veure la seva filla en aquella habitació d'hospital i de forma compulsiva es posa a contar el fracàs i les misèries de

tots els altres matrimonis que coneix; i ella ni tan sols n'és conscient: no és conscient que el que està fent és això. És la història d'una mare que estima la seva filla. De manera imperfecta. Perquè tots, tots absolutament, estimem de manera imperfecta.” Fins aquí, doncs, els fets. L'he volgut llegir perquè em va entusiasmar *Olive Kitteridge*, també de Strout. A *Em dic Lucy Barton* no hi ha ironia, potser tampoc tanta veritat literària, hi ha molta tendresa i, sobretot, hi ha el fet que Strout sap anar al fons de l'ànima humana, un punt on només arriba la literatura. La traducció és prou bona, però li hauria convingut una última revisió per evitar diversos errors. Llegeixin *Em dic Lucy Barton*. Ja em diran si els ha arribat al moll de l'os. Potser no voldran jutjar-la. *

EM DIC LUCY BARTON
Elizabeth Strout

Traducció:
Esther Tallada
Editorial:
Edicions de 1984
Pàgines: 215
Preu: 16,80 euros